

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA w ŁODZI

Aleja Piłsudskiego 8
90-051 Łódź, P - 73
Tel. (0-42) 636-36-89, Fax (0-42) 636-07-12
E-mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO-61-18 /07/AK

Łódź, dnia 21 maja 2007 r.

DECYZJA Nr RŁO 22/2007

Na podstawie art. 23c ust. 1 w związku z art. 23a ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity Dz. U. 2005 r., Nr 244, poz. 2080, ze zm.: Dz. U. z 2006 r. Nr 157, poz. 1119; Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1834) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy w związku z art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331) i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2002 r., Nr 18, poz. 172, zm. Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 68), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wszczętego z urzędu przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej „Wzgórze”, ul. Stodolna 5c, 27-530 Ożarów

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działanie Spółdzielni Mieszkaniowej „Wzgórze” w Ożarowie polegające na stosowaniu we wzorcu umowy pn. „Regulamin umowy o abonament TVK Spółdzielni Mieszkaniowej „Wzgórze” w Ożarowie” postanowienia o następującej treści:

- „*O zmianie wysokości opłaty czynszowej, DYSTRYBUTOR powiadamia ABONENTA poprzez doręczenie rachunku uwzględniającego zmianę na 14 dni przed datą obowiązywania. Zmiana ta nie stanowi zmiany umowy.*”

które jest tożsame z postanowieniem umowy wpisanym do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego

i nakazuje się zaniechanie jej stosowania.

Uzasadnienie

Na przełomie 2006 r. i 2007 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Prezes Urzędu”) przeprowadził badanie lokalnych rynków dostarczania konsumentom programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio- wizualnego rozprowadzanego drogą sieci kablowej na terenie właściwości miejscowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Łodzi. W toku badania Prezes Urzędu ustalił, że Spółdzielnia Mieszkaniowa „Wzgórze” w § 12 „Regulaminu umowy o abonament TVK Spółdzielni Mieszkaniowej „Wzgórze” w Ożarowie” stosuje postanowienie

o treści: „*O zmianie wysokości opłaty czynszowej, DYSTRYBUTOR powiadamia ABONENTA poprzez doręczenie rachunku uwzględniającego zmianę na 14 dni przed datą obowiązywania. Zmiana ta nie stanowi zmiany umowy.*”.

W wyniku analizy postanowień umów ustalono, że postanowienie o treści: „*O zmianie wysokości opłaty czynszowej, DYSTRYBUTOR powiadamia ABONENTA poprzez doręczenie rachunku uwzględniającego zmianę na 14 dni przed datą obowiązywania. Zmiana ta nie stanowi zmiany umowy.*”, jest tożsame z postanowieniem o treści: „*Zmiana opłaty nie powoduje konieczności zmiany umowy*”, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego (zwany dalej: „Rejestr”) pod pozycją 400, w dniu 5 maja 2005 r.

W celu wyeliminowania stwierdzonej nieprawidłowości konieczne i uzasadnione było podjęcie działań administracyjnych chroniących konsumentów.

W dniu 16 lutego 2007 r. Prezes Urzędu wszczął z urzędu Postanowieniem Nr 1/61-18/07 postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Wzgórze” praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na stosowaniu we wzorcu umowy pn. „Regulamin umowy o abonament TVK Spółdzielni Mieszkaniowej „Wzgórze” w Ożarowie” postanowienia o następującej treści:

- „*O zmianie wysokości opłaty czynszowej, DYSTRYBUTOR powiadamia ABONENTA poprzez doręczenie rachunku uwzględniającego zmianę na 14 dni przed datą obowiązywania. Zmiana ta nie stanowi zmiany umowy*”,

które jest tożsame z postanowieniem umowy wpisanym do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego.

Prezes Urzędu zawiadomił Spółdzielnię Mieszkaniową „Wzgórze” o wszczęciu postępowania w dniu 16 lutego 2007 r. (*dowód: karta nr 2*).

Postanowieniem nr 2/61-18/07 z dnia 16 lutego 2007 r. Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów w prowadzonym postępowaniu dokumenty zebrane w postępowaniu wyjaśniającym t. j. pismo Spółdzielni Mieszkaniowej „Wzgórze” z dnia 21 grudnia 2007 r., odpis aktualny z Rejestru Przedsiębiorców, wzór umowy „Umowa o abonament TV kablowej wraz z „Regulaminem umowy o abonament TVK Spółdzielni Mieszkaniowej „Wzgórze” w Ożarowie” (*dowód: - karty nr 3-9*), o czym zawiadomił Spółdzielnię Mieszkaniową „Wzgórze” w dniu 16 lutego 2007 r. (*dowód: karta nr 10*).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania Spółdzielnia Mieszkaniowa „Wzgórze” w dniu 5 marca 2007 r. poinformowała, że opracowała nowy wzór umowy i regulaminu, który nie zawiera kwestionowanego przez Prezesa Urzędu zapisu. Spółdzielnia nie podała do kiedy obowiązująca umowa i regulamin zostaną wymienione na nowy wzór umowy i regulaminu. Ponadto Spółdzielnia Mieszkaniowa „Wzgórze” wniosła o odstąpienie Prezesa Urzędu od wydania decyzji w przedmiotowej sprawie (*dowód: - karta nr 11*).

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Wzgórze” w Ożarowie jest spółdzielnią wpisaną do Rejestru Przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 0000180532, która prowadzi działalność gospodarczą na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (tekst jednolity: Dz. U. z 2003 r. Nr 188 poz. 1848, ze zm.) ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2003 r. Nr 119 poz. 1116, ze zm.) oraz ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2004 r., Nr 173, poz. 1807, ze zm. – zwana dalej: „ustawa o swobodzie działalności gospodarczej”) i ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2004 r., Nr 171, poz. 1800, ze zm. – zwana dalej: „Prawo telekomunikacyjne”).

Przedmiotem działalności Spółdzielni Mieszkaniowej „Wzgórze” w Ożarowie jest między innymi usługa dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego rozprowadzanego drogą sieci kablowej. Usługa ta jest dostarczana członkom Spółdzielni Mieszkaniowej „Wzgórze” w Ożarowie oraz innym abonentom z terenu miasta Ożarów. Jest to usługa telekomunikacyjna w rozumieniu art 2 pkt 48 Prawa telekomunikacyjnego. Usługa ta jest dostępna dla ogółu użytkowników (w tym konsumentów). W związku z powyższym należy przyjąć, że usługa ta ma charakter publiczny w rozumieniu art. 2 pkt 31 Prawa telekomunikacyjnego.

W swojej działalności Spółdzielnia Mieszkaniowa „Wzgórze” w Ożarowie stosuje przy zawieraniu umów na świadczenie usług telekomunikacyjnych umowę pn. „Umowa o abonament TV kablowej”, której integralną część stanowi „Regulamin umowy o abonament TVK Spółdzielni Mieszkaniowej „Wzgórze” w Ożarowie” (*dowód: karty nr 8-9*). Dokumenty te stanowią wzorce umowy w rozumieniu art. 384 § 1 k.c. Spółdzielnia określiła w nich jednostronnie warunki świadczenia usługi telekomunikacyjnej. Wzorce te są przygotowane z góry, przed zawarciem umowy i zawierają gotowe postanowienia, na treść których konsument nie ma wpływu.

We wskazanym powyżej wzorcu umowy „Regulamin umowy o abonament TVK Spółdzielni Mieszkaniowej „Wzgórze” w Ożarowie” Spółdzielnia Mieszkaniowa „Wzgórze” w „Ożarowie” ustaliła jednostronnie następujące postanowienie:

- *„O zmianie wysokości opłaty czynszowej, DYSTRYBUTOR powiadamia ABONENTA poprzez doręczenie rachunku uwzględniającego zmianę na 14 dni przed datą obowiązywania. Zmiana ta nie stanowi zmiany umowy”.*

Ponadto ustalono, że Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów”) w wyroku z dnia 19 stycznia 2005 r. (sygnatura akt XVII AmC 2/04) uznał za niedozwolone postanowienie umowy o treści: *„Zmiana opłaty nie powoduje konieczności zmiany umowy”*. Postanowienie to zostało wpisane do Rejestru pod pozycją nr 400, w dniu 5 maja 2005 r.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania Spółdzielnia Mieszkaniowa „Wzgórze” w Ożarowie w dniu 5 marca 2007 r. poinformowała, że opracowała nowy wzór umowy z abonentami wraz z regulaminem, który nie zawiera kwestionowanego przez Prezesa Urzędu zapisu (*dowód: - karta nr 11*). Spółdzielnia nie przedstawiła jednak dowodów pozwalających na stwierdzenie zaniechania stosowania zarzucanej praktyki.

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 23a ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity Dz. U. 2005 r., Nr 244, poz. 2080, ze zm.: Dz. U. z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i Dz. U. z 2006 r. Nr 249, poz. 1834 - zwana dalej: „ustawa o okik”) przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów. Przepis art. 23a ust. 2 ustawy o okik zawiera otwarty katalog działań stanowiących praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów. Ustawodawca wskazuje w tym przepisie, iż praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru.

Stwierdzenie praktyki określonej w art. 23a ust. 1 i ust. 2 ustawy o okik wymaga wykazania, że spełnione zostały łącznie trzy przesłanki:

- 1) działanie przedsiębiorcy,
- 2) noszące znamiona bezprawności,
- 3) godzące w zbiorowy interes konsumentów.

Ad 1)

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Wzgórze” w Ożarowie jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o okik. Zgodnie z tym przepisem pod pojęciem przedsiębiorcy – rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178; z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193; z 2001 r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679, Nr 102, poz. 1115 i Nr 147, poz. 1643; z 2002 r. Nr 1, poz. 2, Nr 115, poz. 995 i Nr 130, poz. 1112; z 2003 r. Nr 86, poz. 789, Nr 128, poz. 1176 i Nr 217, poz. 2125; z 2004 r. Nr 54, poz. 535, Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808; z 2006 r. Nr 144, poz. 1043). Zgodnie z art. 66 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2004 r. Nr 173, poz. 1808), ustawa z dnia 19 listopada 1999 r. Prawo działalności gospodarczej straciła moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2004 r. Nr 173, poz. 1807 ze zm.). Z kolei, przepis art. 86 tej ustawy stanowi, że ilekroć w obowiązujących przepisach jest mowa o przepisach ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej, należy przez to rozumieć właściwe przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Ponadto zgodnie z art. 15 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej Spółdzielnia Mieszkaniowa „Wzgórze” w Ożarowie, jako przedsiębiorca telekomunikacyjny, powinna być wpisana do rejestru działalności regulowanej, to jest do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Wzgórze” w Ożarowie ma osobowość prawną i jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w Rejestrze Przedsiębiorców po numerem 0000180532 oraz jest wpisana do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych pod numerem 2194 (*dowód: karta nr 29*). Tym samym Spółdzielnia Mieszkaniowa „Wzgórze” w Ożarowie jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o okik.

W związku z tym pierwsza przesłanka art. 23a ust. 1 i ust. 2 ustawy o okik została spełniona.

Ad 2)

Bezprawność jest to sprzeczność zachowania z przepisami prawa oraz z zasadami współżycia społecznego. Chodzi więc o sprzeczność z szeroko rozumianym porządkiem prawnym jako całością. Pojęcie porządek prawny obejmuje nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej, a także nakazy i zakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych określanych jako zasady współżycia społecznego. Bezprawność jest czynnikiem o charakterze obiektywnym, niezależnym od wystąpienia szkody, czy od zamiaru podmiotu dopuszczającego się działań bezprawnych. Przy ocenie bezprawności rozważenia wymaga kwestia, czy czyn był zgodny, czy też niezgodny z obowiązującymi zasadami porządku prawnego tj. normami prawa powszechnie obowiązującego a także z nakazami i zakazami wynikającymi z zasad współżycia społecznego.

Jak zostało wykazane powyżej, przepis art. 23a ust. 2 ustawy o okik zawiera przykładowy katalog praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Stosownie do ww. przepisu, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru.

Na mocy art. 479⁴⁵ k.p.c. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest obowiązany przysyłać Prezesowi Urzędu odpis każdego prawomocnego wyroku uwzględniającego powództwo o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Na podstawie takich wyroków, Prezes Urzędu jest zobowiązany do prowadzenia rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, stosownie do art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. Przepis art. 479⁴⁵ § 3 k.p.c. ustanawia zasadę jawności Rejestru. Jawność Rejestru oznacza, że jest on dostępny dla każdego zainteresowanego, czyli każdy ma do niego prawo wglądu. Skutkiem formalnej jawności Rejestru jest niemożność zasłaniania się nieznaną dokonanych w nim wpisów. W Rejestrze tym przytacza się treść postanowień wzorców umowy uznanych przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone.

Wpisanie postanowienia do Rejestru, oznacza, że od tej chwili postanowienia te są zakazane we wszystkich wzorcach umów. Zakaz stosowania postanowień wpisanych do Rejestru dotyczy nie tylko tego przedsiębiorcy, przeciwko któremu zapadł wyrok w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, lecz również innych przedsiębiorców z danej branży. Za takim ujęciem przemawia podstawowy cel postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, jakim jest usunięcie z obrotu postanowień, które Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone. Chodzi bowiem o to, by konsumenci nie byli narażeni na te postanowienia w przyszłości w umowach zawieranych z innymi przedsiębiorcami. Ponadto, zdaniem Prezesa Urzędu, zakaz stosowania niedozwolonych postanowień wpisanych do ww. Rejestru dotyczy także postanowień podobnych. Przedsiębiorcy stosują bowiem postanowienia, których istota jest taka sama, lecz konstrukcja gramatyczna, szyk wyrazów w zdaniu są różne. W związku z tym, zakazane jest też stosowanie postanowienia, którego zakres jest tożsamy z zakresem postanowienia wpisanego do Rejestru. Nie jest konieczna dokładna, literalna identyczność tych postanowień.

Stanowisko Prezesa Urzędu znajduje uzasadnienie w orzecznictwie. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (Sygn. akt III SZP 3/06) wskazał, iż stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do Rejestru może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Sąd Najwyższy uznał również, iż jeżeli Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uzna określoną klauzulę za niedozwoloną w wyniku przeprowadzonej kontroli abstrakcyjnej i zostanie ona wpisana do Rejestru, praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 23a ust. 2 ustawy o okik dopuszcza się każdy z przedsiębiorców, który wprowadza do stosowanych

klauzul zmiany o charakterze kosmetycznym, polegające np. na przestawieniu szyku wyrazów lub zmianie użytych wyrazów, jeżeli zmiany te nie prowadzą do zmiany istoty postanowienia.

W ocenie Prezesa Urzędu stosowanie przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Wzgórze” w Ożarowie we wzorcu umowy pn. „Regulamin umowy o abonament TVK Spółdzielni Mieszkaniowej „Wzgórze” w Ożarowie” postanowienia o treści: „*O zmianie wysokości opłaty czynszowej, DYSTRYBUTOR powiadamia ABONENTA poprzez doręczenie rachunku uwzględniającego zmianę na 14 dni przed datą obowiązywania. Zmiana ta nie stanowi zmiany umowy*” jest tożsame co do celów jak i skutków z postanowieniem wpisanym do Rejestru pod pozycją 400.

Kwestionowane postanowienie „*O zmianie wysokości opłaty czynszowej, DYSTRYBUTOR powiadamia ABONENTA poprzez doręczenie rachunku uwzględniającego zmianę na 14 dni przed datą obowiązywania. Zmiana ta nie stanowi zmiany umowy*” przewiduje, że w wypadku zmiany opłaty abonamentowej (w umowie nazwanej opłatą czynszową) nie jest konieczna zmiana umowy. Art. 384¹ k.c. przyznaje konsumentowi prawo odstąpienia od umowy w przypadku jej zmiany. Tym samym ważną staje się kwestia właściwego powiadomienia konsumenta o zmianie treści umowy, które dawałoby możliwość rozwiązania umowy. Ww. postanowienie takiej możliwości nie daje konsumentowi. Postanowienie to umożliwia ww. przedsiębiorcy dowolną zmianę opłaty, w drodze doręczenia rachunku, bez obawy, że konsument w następstwie tej czynności wypowie umowę. Tym samym konsument zostaje pozbawiony przysługującego mu prawa do odstąpienia od umowy w przypadku zmiany istotnego postanowienia umowy jakim jest cena usługi telekomunikacyjnej.

Tożsamym celom tj. pozbawieniu konsumenta prawa do odstąpienia od umowy w przypadku zmiany opłaty ma służyć postanowienie wpisane do Rejestru pod numerem 400 „*Zmiana opłaty nie powoduje konieczności zmiany umowy*”.

Porównanie kwestionowanego zapisu wzorca o treści: „*O zmianie wysokości opłaty czynszowej, DYSTRYBUTOR powiadamia ABONENTA poprzez doręczenie rachunku uwzględniającego zmianę na 14 dni przed datą obowiązywania. Zmiana ta nie stanowi zmiany umowy*” i postanowienia umieszczonego w Rejestrze pod numerem 400 dowodzi, że ich treść w sposób na tyle tożsamy kształtuje prawa i obowiązki konsumenta, iż można przyjąć, że oceniane postanowienie umowy mieści się w hipotezie zakazanych postanowień umowy. Postanowienie wskazane w sentencji decyzji oraz postanowienie wpisane do Rejestru mogą zostać uznane za tożsame co do celu i skutku. Każde z tych postanowień pozbawia konsumenta prawa do odstąpienia od umowy w przypadku zmiany ceny usługi, do którego ma on prawo na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

Konsekwencją stosowania przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Wzgórze” w Ożarowie postanowienia wpisanego do Rejestru jest wprowadzenie do umowy o świadczenie usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego rozprowadzanego drogą sieci kablowej postanowień bezwzględnie zakazanych. Stosownie bowiem do art. 479⁴² § 1 k.p.c., Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekając o uznaniu postanowień wzorca umowy za niedozwolone, jednocześnie zakazuje ich wykorzystywania. Sąd Najwyższy w cytowanej powyżej uchwale zaakceptował stanowisko, zgodnie z którym, wpis postanowienia wzorca umowy do Rejestru skutkuje tym, że zakazane jest posługiwanie się wpisaną klauzulą we wszystkich wzorcach umów, pod rygorem sankcji z art. 58 k.c.

Tym samym, w ocenie Prezesa Urzędu, stosowanie przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Wzgórze” w Ożarowie w ww. „Regulaminie” do umowy o świadczenie usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego rozprowadzanego drogą sieci kablowej postanowienia wskazanego w sentencji decyzji jest bezprawne.

W związku z powyższym, stwierdza się, że druga przesłanka art. 23a ust. 1 i ust. 2 ustawy o okik została spełniona.

Ad 3)

Przepisy ustawy o okik nie definiują pojęcia zbiorowego interesu konsumentów. Przepis art. 23a ust. 1 ustawy o okik stanowi jedynie, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów. Z całą pewnością mamy do czynienia ze zbiorowym interesem konsumentów, gdy działanie przedsiębiorcy dotyczy, bądź może dotyczyć nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zindywidualizować.

W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z naruszeniem praw nieograniczonej i nieokreślonej liczby konsumentów, którzy zapoznali się, bądź mogli zapoznać się z wzorcem umowy o świadczenie usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego zawierającym postanowienie, który został wpisany do Rejestru i zawarł, bądź mogli zawrzeć umowę na świadczenie tych usług ze Spółdzielnią Mieszkaniową „Wzgórze” w Ożarowie. Oferta świadczenia usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego jest adresowana do z góry nieokreślonej liczby konsumentów. Z oferty tej skorzystali już konsumenci decydując się na odbiór telewizji kablowej, ale z tych usług w każdej chwili mogą skorzystać inni konsumenci mieszkający na terenie Ożarowa. Krąg osób, który został już dotknięty stosowaną praktyką i który taką praktyką może zostać dotknięty jest nieograniczony i niemożliwy z góry do określenia ani zidentyfikowania. Za takim ujęciem odbioru ww. usługi świadczy również jej charakter. Zgodnie z Prawem telekomunikacyjnym usługa dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio – wizualnego ma charakter publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej, to jest dostępnej do ogółu użytkowników (art. 2 pkt 31 Prawa telekomunikacyjnego), w tym konsumentów. Pojęcie użytkownika jest niezwykle szerokie. Użytkownikiem jest bowiem nie tylko podmiot korzystający z usługi, lecz także podmiot żądający świadczenia tej usługi. Użytkownikiem jest zatem każdy podmiot, który na gruncie ww. ustawy może żądać świadczenia usługi. Ogół użytkowników, czyli wszystkich podmiotów, które korzystają z usług lub mogą żądać świadczenia tych usług, to najszersze możliwe określenie potencjalnego zakresu usługobiorców (porównaj; Prawo telekomunikacyjne. Komentarz. dr hab. Stanisław Piątek. Wydawnictwa C.H. BECK Warszawa 2005. s. 93).

Stosowanie przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Wzgórze” w Ożarowie zarzucanej praktyki wobec nieograniczonej liczby konsumentów wypełnia przesłankę naruszenia zbiorowego interesu konsumentów. Nie ma tutaj żadnych wątpliwości, że bezprawne działanie przedsiębiorcy nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny, lecz mogą naruszać uprawnienia nieograniczonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej grupy faktycznych lub potencjalnych konsumentów (abonentów).

W związku z tym stwierdza się, że trzecia przesłanka art. 23a ust. 1 i ust. 2 ustawy o okik została spełniona.

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Wzgórze” w Ożarowie nie przedstawiła w trakcie niniejszego postępowania dowodów potwierdzających doręczenie konsumentom nowego „Regulaminu umowy o abonament TVK Spółdzielni Mieszkaniowej „Wzgórze” w Ożarowie” nie zawierającego kwestionowanego przez Prezesa Urzędu postanowienia umowy. Tym samym nie można stwierdzić, że doszło do zaniechania stosowania zarzucanej praktyki.

W związku ze zmianą „Regulaminu umowy o abonament TVK Spółdzielni Mieszkaniowej „Wzgórze” w Ożarowie” Spółdzielnia Mieszkaniowa „Wzgórze” w Ożarowie wystąpiła z wnioskiem o odstąpienie przez Prezesa Urzędu od wydania decyzji w przedmiotowym postępowaniu. Ustawa o okik nie przewiduje sytuacji, w której w wyniku zaprzestania stosowania przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów Prezes Urzędu mógł odstąpić od wydania decyzji. W takim przypadku Prezes Urzędu zgodnie z art. 23e ust. 2 ustawy o okik wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów oraz stwierdzającą zaniechania jej stosowania. W przedmiotowej sprawie sytuacja taka nie została przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Wzgórze” w Ożarowie udowodniona.

W dniu 21 kwietnia 2007 r. weszła w życie ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331) na podstawie której straciła moc ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity Dz. U. 2005 r., Nr 244, poz. 2080, ze zm.: Dz. U. z 2006 r. Nr 157, poz. 1119; Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1834). Jednakże zgodnie z art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331) do postępowań wszczętych przed dniem 21 kwietnia 2007 r. stosuje się przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Wobec powyższego, Prezes Urzędu orzekł jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o okik w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Łodzi.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Łodzi

Iwona Bielska

Otrzymuje:

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Wzgórze”

ul. Stodolna 5c
27-530 Ożarów